

ה"ת 59636/06/23 - ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ, אמניר תעשיות ושרותי סביבה בע"מ, אילן בן סימו ואח'... נגד משטרת ימ"ר חוף, המשטרה הירוקה - המשרד להגנת הסביבה ואח'...

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 59636-06-23 ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ ואח' נ' משטרת ימ"ר חוף ואח' תיק חיצוני:

לפני מבקשים	כבוד השופטת כרמית פאר גינת
1. ורידיס - איכות הסביבה אר.די.אפ. בע"מ	
2. אמניר תעשיות ושרותי סביבה בע"מ	
3. אילן בן סימון	
4. ערן ספיר	
5. שריף תחאוך	
6. איגוד ערים אזור דן (תברואה ואשפה	
נגד משיבים	
1. משטרת ימ"ר חוף	
2. המשטרה הירוקה - המשרד להגנת הסביבה	

החלטה

1. לפני בקשה מטעם המשיבות מיום 19.3.24 להאריך את תוקף התפוסים, המפורטים בסעיף 11 לבקשה, ב-6 חודשים נוספים. המבקשים מתנגדים לבקשה ועותרים לשחרר את כלל התפוסים המוחזקים על ידי המשיבות.
2. המדובר בנכסים שונים של המבקשים, לרבות מענקים של המבקשות 1+2 מטעם המשרד להגנת הסביבה, מניות וקרן השתלמות של המבקש 3, מניות של המבקש 4 ויתרת חשבון הבנק של המבקש 5, שנתפסו על-ידי המשיבות במועדים שונים מכוח צווים של בית המשפט.
3. המבקשות 1+2 הן חברות, המוחזקות ונשלטות על-ידי חברת ת.מ.מ. תעשיות מיחזור משולבות בע"מ (להלן: "ורידיס"), המבקשים 3-5 הם נושאי משרה ובעלי תפקיד בוורידיס. המשיבה 1 היא מדינת ישראל (משטרת ישראל, ימ"ר חוף) והמשיבה 2 היא המשטרה הירוקה במשרד להגנת הסביבה.
4. עיקרי עמדות הצדדים פורטו בהחלטתי מיום 22.8.23, שם הוריתי על הארכת תוקף התפוסים ב-90 ימים נוספים, בכפוף לשחרור קרן ההשתלמות למבקש 3 ויתרת חשבון הבנק של המבקש 5.
5. ביום 11.12.23 ניתנה החלטה בערר, שם קבע בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט א' פורת) כי אין הצדקה,

עמוד 1

בשלב הנוכחי, לשחרור הכספים התפוסים וכי ההצדקה להמשך התפיסה תשוב ותיבחן בבית משפט השלום בדיון נוסף שצפוי להתקיים בעניין.

6. יצוין כי במועד הארכת התפוסים הבא, הגיעו הצדדים להסכמה בדבר הארכת מועד התפוסים ב-90 ימים נוספים, עד ליום 24.3.24, ובית משפט זה נתן תוקף לכך בהחלטתו מיום 26.12.23. מאז הוארכה התפיסה מעת לעת עד למועד הדיון ביום 23.5.24 ועד למועד פרסום החלטה זו.

7. עוד יש לציין כי ביום 9.5.24, נוכח הסכמת הצדדים, בית משפט זה אישר את צמצום היקף הצו מס' 3808-05-23 בסכום של 32,175,000 ש"ח למשיבה 1 ובסכום של 23,400,000 ש"ח למשיבה 2.

8. על-פי האמור בבקשה מיום 19.3.24, התשתית הראייתית, לטענת המשיבות, התחזקה ועוברת את רף החשד הסביר הדרוש בשלב זה על מנת לתפוס רכוש מידי המשיבים. למעלה מכך, המשיבות טוענות כי החשדות אך התחזקו, דבר העומד בבסיס תפיסות רכוש נוסף שבוצע לאחרונה. כמו כן, צוין בבקשה כי לאחר ההחלטה בדבר הארכת מועד התפוסים, נעשו פעולות חקירה רבות בתיק, לרבות חקירות נוספות למנהלי חב' ורידיס וגורמים נוספים, אשר חיזקו את החשדות כנגד המשיבים. עוד צוין כי התיק מלווה על ידי פרקליטות מחוז תל אביב, והחקירה נמצאת בעיצומה, ועם סיום החקירה יועברו חומרי החקירה לבחינה ועיון של הפרקליטות.

9. בתגובתו בכתב מיום 28.3.24 ציין ב"כ המבקשים כי חל כרסום בחשד הסביר כלפי המבקשים או למצער אין בחשד הקיים כדי להצדיק את המשך תפיסת רכושם של המשיבים. עוד הוא טען להעדר עילה על-פי דין להוסיף ולתפוס את הרכוש, בהעדר קושי או סיכון מפני חילוטו בעתיד (בפרט, בשל איתנותן הפיננסית של משיבות 1+2 וחברת האם שלהן). לאור האמור, הוא ביקש לדחות את הבקשה ולהורות על שחרור כלל התפוסים המוחזקים בידי המשיבות.

10. ביום 23.5.24 התקיים דיון במעמד הצדדים.

11. ראשית, יש לציין כי בהחלטתי בתחילת הדיון, נוכח הסכמת הצדדים, הוריתי על איחוד הדיון בבקשות הבאות, כך שהנפקות של החלטתי בעניין תפוסים אלה תהיה ממועד סיום צווי התפיסה המקוריים: (1) בתיק 42340-01-24, ני"ע גיל אגמון, מועד סיום 17.7.23 (2) בתיק 66924-01-24, ני"ע גיל אגמון, מועד סיום 28.7.24 (3) בתיק 29571-01-24, מקרקעין גיל אגמון, מועד סיום 13.7.24 (4) בתיק 29600-01-24, מקרקעין מבקש 3, מועד סיום 13.7.24 (5) בתיק 29615-01-24, מקרקעין מבקש 4, מועד סיום 13.7.24.

12. במעמד הדיון הגישו הצדדים מסמכים שונים. המבקשות הגישו טבלת רכוש תפוס, דו"ח סודי ושוי של ר"ח לגבי היקף העבירות. המשיבים הגישו אסופת מסמכים (שסומנו על-ידם 1-20).

13. ב"כ המבקשים הסתמך על המפורט בסעיפים 11+12 לבקשת המשיבות וציין כי ההיקף הכולל של הנכסים שנתפסו עומד על 209,444,653 ש"ח, שחלקו העיקרי הוא רכושם האישי של נושאי משרה ובעל השליטה במבקשות 1+2 ובחברת האם שלהן. עם זאת, בהודעתו העדכנית מיום 17.5.24 הוא ציין כי מתוך סכום זה, מענק ההקמה בסך 3.744 מיליון ש"ח נכלל ברכוש שנתפס, אך בנוגע למענקי התפעול (בסך כולל של 38,813,080 ש"ח), המבקשות 1+2 מסכימות לעכב את הדיון בהליך זה עד לקבלת החלטה בשימוע.

בנוגע להיקפן הכספי של העבירות המיוחסות למבקשים, הוא טען כי הסמכות לתפוס רכוש בשווי העבירות נשוא החשד נוגעת אך ורק לרכוש שמקורו באחת מעבירות המקור, דהיינו קבלת דבר במרמה, ועל כן המשיבות רשאיות לעתור, לשיטתו, לתפיסת מענקי התפעול בלבד ולא את מענקי ההקמה, בסכום של כ-100 מיליון ש"ח.

כמו כן, הוא הדגיש כי עולה מהתפתחות החקירה שהחשד הסביר כלפי המבקשים אינו קיים. לטענתו, אין מודעות של המבקשים לביצוע העבירה.

14. ב"כ המשיבות ציין כי הסכום הכולל של התפוסים שהם מחזיקים עומד על 185,843,000 ש"ח והסכום הכולל של ביצוע העבירות עומד על 300 מיליון ש"ח. בנוגע לתפוסים, הוא ביקש להבהיר באשר ל-3 נושאים: (א) באשר למענק ההקמה ושני מענקי תפעול בשווי כולל של כ-42 מיליון ש"ח, הנמצאים כעת בהליך שימוע של המשרד להגנת הסביבה, הוא טען כי יש הסכמה שהדיון לא יחול עליהם. (ב) באשר לאופציות של המניות, לטענתו אין להן כעת שווי והן לא הבשילו עדיין לכדי מניות. (ג) באשר לשווי המקרקעין, רק מחצית מהזכויות במקרקעין שייכות למבקשים 3-4 (בעוד שגיל אגמון, שהוא לא אחד המבקשים, מלוא הזכויות שלו), כך ששווי התפוסים נמוך מהשווי שציין ב"כ המבקשים.

דיון והכרעה

15. עיון בדו"ח הסודי - "פרשיית ורידיס", שהוגש לעיוני בדיון ביום 23.5.24, ובייחוד כעולה מפירוט תמצית הראיות, המתואר בעמודים 34-41 למסמך זה, מלמד כי קיים יסוד סביר לחשד כנגד המבקשים באשר לעבירות המיוחסות להם - עבירות של קבלת דבר במרמה, עבירות סביבתיות, עבירות של נושאי משרה בתאגיד, עבירות על חוק ניירות ערך, עבירות הלבנת הון ועבירות נוספות. מכאן, שהתפוסים השייכים למבקשים נתפסו כדיון.

16. יש לציין אף כי קיומו של החשד הסביר התבסס ואף התעבה לאחר הפיכת החקירה נגד המבקשים לגלויה והוצאת הצווים בעניינם, וזאת ניתן ללמוד מתכנים נוספים שנאספו על-ידי היחידה החוקרת, לרבות פעולות נוספות ועדויות נוספות שנגבו, כפי שמפורט בדו"ח הסודי.

17. באשר לטענת ב"כ המבקשים כי לא קיימת מודעות של המבקשים לביצוע העבירה ומשכך לא קיים חשד סביר, הרי שניתן ללמוד הן מהדו"ח הסודי שהוגש והן ממוצג מס' 20, שהוגש על-ידי ב"כ המבקשים, על מודעות לתהליך כולו, בעוד שחלקם המדויק של המבקשים בביצוע העבירות יוכרע במסגרת התיק העיקרי.

18. עם זאת, יודגש כי על אף שקיים יסוד סביר לחשדות, והחקירה נמצאת בעיצומה, דומה כי התשתית הראייתית בשלב זה אינה מספיקה עדיין לצורך העמדה לדיון, ומחובת בית המשפט להבטיח את האיזון העדין שבין זכות הקניין של המבקשים וחופש עיסוקם, אל מול האינטרס הציבורי והצורך להבטיח כי גזר דין הכולל חילוט כספי העבירה, בהינתן העמדה לדיון והרשעה, יוכל להתממש [על חשיבות האיזון בין הזכויות הקנייניות לבין האינטרס הציבורי בשלב זה של הדיון, ראו ע"פ 6532/17 **מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים** (8.4.2018)].

19. באשר להיקף העבירות, ב"כ המשיבות טען בדיון כי סך כל היקף העבירות עומד על 300 מיליון ש"ח, בעוד שב"כ המבקשים טען בתגובתו בכתב כי ההיקף עומד על כ-100 מיליון ש"ח. יצוין כי בהחלטתי הקודמת בעניין זה מיום 22.8.23 קבעתי כי היקף העבירות לכאורה עומד על 200 מיליון ש"ח. עיון בדו"ח הסודי, שהוגש על-ידי המשיבות, מלמד על היקפן הרחב והמשמעותי של העבירות לכאורה ומספק הסבר כיצד שויין עלה לאור התפתחות החקירה. כמו כן, המשיבות הגישו במהלך הדיון חוות דעת מקצועית של רו"ח בנוגע להיקף העבירות, המפרט את אופן החישוב ואת הרכיבים השונים ותומך בטיעוניהן של המשיבות.

באשר לטענת המבקשים כי העילה המשפטית של תפיסת הכסף היא הלבנת הון, וכי השווי של עבירת המרמה היא רק 100 מיליון ש"ח מתוך ה-300 מיליון, הרי שב"כ המשיבות הסביר כי החשדות במקרה הנדון מבוססים על מספר עבירות מקור בחוק הלבנת הון - לא רק קבלת דבר במרמה, אלא גם עבירות לפי חוק רישוי עסקים. לאור כל האמור, אני קובעת כי לצורך דיון זה היקף העבירות לכאורה עומד על 300 מיליון ש"ח.

20. באשר לשווי הנכסים שנתפסו, ב"כ המשיבות פירטו את הסכומים בסעיפים 11+12 לבקשתם ואילו ב"כ המבקשים פירטו את הסכומים בסעיף 9 לתגובתם. המדובר במענקי תפעול והקמה לחברת ורידיס RDF בסך כולל של כ-27 מיליון ש"ח, מענקי תפעול לחברת אמניר בסך של כ-15 מיליון ש"ח, מניות בבעלות המבקש 3 בסך של כ-7 מיליון ש"ח, מניות בבעלות המבקש 4 בסך של כ-5 מיליון ש"ח, קרן השתלמות בבעלות המבקש 3 בסך 1,359,053 ש"ח ויתרת חשבון הבנק של המבקש 5 בסך 111,621 ש"ח. כמו כן, מדובר על נכסי מקרקעין וניירות ערך של המשיבים 3+4 ושל גיל אגמון, שנתפסו בחודש ינואר 2024, בשווי כולל של 156,100,000 ש"ח. לפי חישוב זה, המדובר בתפוסים בסך כולל של 209,444,653 ש"ח.

21. אולם, יש להדגיש כי סכום זה כולל מענקי תפעול והקמה המגיעים למבקשות 1+2. לעניין מענקי התפעול בסך כולל של 38,813,080 ש"ח, מוסכם בין הצדדים כי יש לעכב את הדיון בהליך זה עד לקבלת החלטה בשימוע שיתקיים בעניינם, ועל כן, לצורך דיון זה, אין הם נכללים בסכום הכולל של התפוסים. לעניין מענק ההקמה של המבקשת 1 בסך של 3,744,000 ש"ח, קיימת מחלוקת בין הצדדים האם הם נכללים בסכום הכולל של התפוסים. כפי שקבעתי בהחלטתי מיום 22.8.23, יש לראות במענקים אלה כחלק מהרכוש שנתפס.

22. לאור האמור, ולאחר הפחתת שווי מענקי התפעול, כמוסכם בין הצדדים, אני קובעת, לצורך דיון זה, כי המדובר בתפוסים בסך כולל של 170,631,573 ש"ח.

23. כמו כן, עיינתי בפעולות החקירה שנעשו עד כה ומפורטות בדו"ח הסודי והתרשמתי כי נעשו בתיק זה פעולות חקירה משמעותיות וביניהן חקירותיהם של המבקשים 3-5, חקירות עדים נוספים ופעולות נוספות. יצוין כי חלק מהפעולות בוצעו בחודשים האחרונים, לאחר החלטתי הקודמת בדבר הארכת תוקף התפוסים.

24. באשר לפעולות החקירה המבוקשות, ב"כ המשיבות ציין במהלך הדיון כי החקירה נמצאת לקראת סופה והן עתידות בזמן הקרוב, תוך פרק זמן של כחודשיים, להעביר את החומר לפרקליטות. נציגת הפרקליטות העריכה בדיון כי הצפי להגשת כתב אישום הוא בערך כחצי שנה, בכפוף להליכי שימוע.

25. נוכח היקף העבירות לכאורה ולאור החומר המצוי בפניי, כמו גם הדו"ח הסודי, המפרט את פעולות החקירה שבוצעו וההערכה שצוינה בדיון בנוגע להמשך החקירה, נראה כי נדרש פרק זמן נוסף כדי לגבש תשתית ראייתית, שייתכן ויהיה בו כדי להגיש כתב אישום בעניינם של המבקשים.

26. עם זאת, יש לציין כי למרות שהחקירה עדיין בעיצומה, הרי שחלפו כ-15 חודשים מיום התפיסה, ומטעם זה, בין היתר, אני סבורה כי אין הצדקה להותרת כל הנכסים שנתפסו בידי המשיבות.

27. עוד יש לציין כי למרות שמבקשים 3-5 משמשים כמנהלים בכירים בחברות החשודות ולפי טענת המשיבות הם מעורבים באופן ישיר בתכנון ובביצוע העבירות לכאורה ובהסתרתן, הרי שלפי טענת ב"כ המבקשים, משקי הבית של המבקשים 3-5 תלויים במידה רבה בחסכוניהם ובנכסיהם האישיים, ותפיסתם בידי המשיבות עלולה לפגוע בזכויותיהם באופן בלתי מידתי ומעבר לנדרש.

28. אני ערה להחלטת בית המשפט המחוזי מיום 11.12.23, לפיה מדובר בתפיסה חלקית בהיקף מצומצם של הזכויות הכספיות של מי שממשיך להשתכר בכבוד, וכי לא הועלתה כל טענה בעניין קושי כלכלי, אולם עוד נקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי כי ההצדקה להמשך התפיסה תשוב ותיבחן בבית משפט זה. אני סבורה כי לאור חלוף תקופה משמעותית של למעלה מ-9 חודשים מאז החלטתי הקודמת, ונוכח עיבוי התפיסה באופן משמעותי בתקופה זו לטובת המשיבות, הרי שיש מקום בשלב זה להשבת חלק קטן מן הנכסים התפוסים.

29. שקלתי את תכליתה הראויה של התפיסה, שהיא מניעת הברחת רכוש על-ידי המבקשים והבטחת אפשרות מימוש החילוט, אם וכאשר יוחלט על-ידי בית המשפט, ומנגד את צרכי המבקשים ובעיקר את המבקשים 3-5, התמשכות החקירה בעניינם והשפעת התפיסה על משקי הבית שלהם. לאחר איזון בין מכלול השיקולים, אני סבורה כי יש מקום להאריך את תוקף החזקת התפוסים, תוך השבת הסכומים הנזילים למבקשים 3 ו-5, כפי שיפורט להלן.

30. אציין בעניין זה כי בכל הנוגע לשחרור רכבים, שנתפסו בחשד לעבירות דומות, נהוג כי ניתן לשחרר את הרכבים התפוסים בכפוף להפקדה של 30% מערך הרכב כערובה לשחרורם וכדי להבטיח את תכלית החילוט [ראו בעניין זה, למשל, רע"פ 10211/17 **ישראלוב נ' מדינת ישראל** (3.1.2018) וכן בש"פ 2346/21 **עמר נ' חברת מימון ישיר ואח'** (14.7.2021)]. אני סבורה כי ניתן לגזור מעקרון זה, המקובל בפסיקה, כי במקרים מסוימים ניתן

להסתפק בתפיסה בשיעור נמוך יותר ובכל זאת להבטיח את תכלית התפיסה ולשמר את זכותה של המשיבה לחילוט עתידי.

31. במקרה שלפנינו, נוכח השיעור הגבוה של היקף התפיסה, שהתעצם באופן רב ומשמעותי בחודשים האחרונים, לאחר החלטתי הקודמת, וזאת ביחס לשווי של היקף העבירות במקרה הנדון, אני סבורה כי בשלב זה השבת הנכסים הנזילים, שאינם בבעלות החברה ושייכים באופן אישי למבקשים 3 ו-5, ומהווים חלק מינורי ממכלול התפוסים, לא יהא בהם כדי לפגוע בהמשך החקירה ובהבטחת תכלית התפיסה, ומנגד המדובר בסכומים משמעותיים עבור המבקשים 3 ו-5.

32. אשר על כן, אני מורה על שחרור קרן ההשתלמות בסך 1,359,053 ש"ח (נכון ליום קיום הצו) למבקש 3 וכן את יתרת חשבון הבנק בסך 112,000 ש"ח של המבקש 5, וזאת לא יאוחר מיום 16.6.24.

33. באשר לבקשת ב"כ המשיבות להאריך את תוקף התפוסים הנדונים ב-180 ימים נוספים, לאור הנימוקים שפורטו לעיל ונוכח הסטטוס של החקירה, כפי שתואר בדיון, ומנגד בהתחשב בכך שהנכסים תפוסים במשך למעלה מ-15 חודשים עד כה, ולצורך בקרה ופיקוח של בית המשפט על המשך החקירה ומשך התפיסה, אני נעתרת לבקשה באופן חלקי ומורה על הארכת תוקף החזקת התפוסים, מלבד התפוסים שפורטו בסעיף הקודם והוריתי על שחרורם, ב-120 ימים נוספים ממועד החלטה זו.

34. באשר לתפוסים הנוספים, כפי שפורטו בסעיף 11 להחלטה זו, הרי שתוקפם יוארך ב-120 ימים מהמועד האחרון שנקבע במקור לתפיסתם, כפי שהוסכם בין הצדדים במהלך הדיון.

35. המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים. הדו"ח הסודי יוחזר למשיבות בתיאום מראש עם המזכירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ה אייר תשפ"ד, 02 יוני 2024, בהעדר הצדדים.